

Citace záznamu

Robert Gája, Dům u Drahomířina sloupu - Praha, klenba průjezdu, *Renesanční a manýristické štukatérství v Čechách a na Moravě* (online databáze), <https://stuky.upce.cz/node/946>, vyhledáno 2. 5. 2024.

Dům u Drahomířina sloupu - Praha, klenba průjezdu

Číslo záznamu: 946

Bližší určení díla: dekorativní štukové hřebínky a rámy na klenbě průjezdu

Památkově chráněno, č. úskp: 44406/1-969

Umístění: klenba průjezdu do Loretánského náměstí

Datec: Před rokem 1600

Praha, Dům u Drahomířina sloupu, klenba průjezdu, foto R. Gája 2011 (archiv NPÚ ÚOP PR)

Anotace

Čtyřkřídlý renesanční objekt byl vybudován v poslední čtvrtině 16. století. Nejstarší křídlo do Loretánského náměstí bylo postaveno v letech 1576 až 1579 za Michala Khekh ze Švarzpachu a dokončeno nejpozději před rokem 1597 již Jiřím Pichlem z Pichlberka, registrátora říšské dvorské kanceláře (tehdy se zmiňuje podlouhý domu - nejstarší v domovní řadě - již jako stojící). Průjezd s plastickým dekorem z oblých žebířů a geometrických obrazců z plochých pásků a s dekorativní výmalbou se nalézá na západní straně uličního křídla.

Abstract

The four-winged Renaissance house was built in several stages in the last quarter of the 16th century. The oldest wing to Loretánské náměstí was built between 1576 and 1579 for Michal Khekh from Švarzpach and completed no later than 1597. The passage with a plastic decor of stucco ribs and geometric figures made of flat strips and with decorative painting is located on the west side of the street wing. The wing in Úvoz Street was built as a new building around the years 1591–1594 under Jiří Pichl from Pichlberk and Chrustovice, registrar of the imperial court office. A decorative stucco vault with coffered patterns is found on the first floor in the southeast corner of the building.

Kraj	Okres	Obec	Katastr
Hlavní město Praha	Praha	Praha	Praha - Hradčany
Ulice, čp. / č. o.		GPS	
Loretánské náměstí 108/2		50.0881567, 14.3915713	

Technika štku	Materiálová skladba	Povrchové úpravy	Původnost
ručně tažený štuk	"Obrazce jsou provedeny v kletovaném štku formou plochého reliéfu s ostrými hranami, cca 1,5 cm vysokého" (Čoban - Čobanová - Hamsíková - Pácal - Vedral, 2011, průjezd č. 1.6)	polychromie V průjezdu byly objeveny na více místech během restaurátorského průzkumu v roce 2011 doklady dekorativní manýristické malířské výzdoby na kletované omítce, která pochází z doby vzniku domu. Plastická štuková výzdoba na klenbě je původní a dobře dochovaná i s povrchovými nátěry. "Způsob provedení plastické výzdoby - jednoduchý vzor z širokých hranatých pásek - ukazuje na primární ideu dekorovat prostor především nástěnnou malbou" (Čoban - Čobanová - Hamsíková - Pácal - Vedral, 2011, průjezd č. 1.6). Malba pokrývala a lemovala plastické pruty a vyplňovala plochá pole ve vrcholu klenby, je poškozena plošným snímáním malířskými špachtlemi v minulosti. Sonda č. 43 v místě štukového pásku a sonda č. 55 v místě přetínání prutů odhaluje ornamentální rostlinný dekor. Použita barevnost černá, červenooranžová, okrová a šedivá.	

Uměleckohistorický popis

Plochá valená klenba se třemi výsečemi na každé straně. Hrany výsečí jsou zdobeny štukovými žebířky ve tvaru oblounů, které se ve vrcholu přetínají - podobný prvek oblého prutu je vidět také na klenbách podlouhých. Centrální část klenby zdobí geometrické obrazce tvořené plochými štukovými pásky. Po stranách jsou dva kvadriloby, uprostřed obdélné zrcadlo. Střídající se motivy čtverců a kvadrilobů se vyskytují také na klenbě domu čp. 563, U Supy, na Starém Městě Pražském v Celetné ulici. Tam však byla použita místo jednoduchých pásků profilovaná štuková žebra.

Historické zásahy / opravy

Proběhl restaurátorský průzkum v roce 2011. Stavebně je severní křídlo zajištěno na základě nařízení o nutných zabezpečovacích pracích z roku 2012. Podle rest. záměru se předpokládá odhalení výmalby klenby.

Literatura

Pavel Vlček a kol., Umělecké památky Prahy. Pražský hrad a Hradčany, Praha 2000, s. 330-332.

Prameny

Jan Pařez - Miroslav Kovář - Jakub Hlavatý - Hana Kovářová, *Standardní doplňující nedestruktivní stavebně historický průzkum objektu Loretánská čp. 108/IV, Praha 1, Hradčany*, Praha 03/2010 (uloženo v knihovně NPÚ ÚOP PR)
Jana Muková - Milada Vilímková - Jan Muk - Z. Chvojková - H. Galíčková - Zuzana Jandusová, *Hradčany čp. 108/IV. Blok č. 1229b mezi ulicemi Loretánskou, Úvozem a Pohořelcem*, Praha SÚRPMO 10/1976 (uloženo v knihovně NPÚ ÚOP PR)
Josef Čoban - Hana Čobanová - Františka Hamsíková - Martin Pácal - Michal Vedral, *Zjišťovací restaurátorský průzkum maleb a povrchů čp. 108/IV, Loretánská, Praha Hradčany II. díl*, JVKoncept 05-07/2011, nestránkováno (uloženo v knihovně NPÚ ÚOP PR)

Autoři záznamu

Robert Gája

Datum poslední změny

14.1.2024